

Pædagogisk vision for Campus Kujalleq

1. Indledning

2. Det lærende individ

3. Elever og lærere

3.1. Elevernes naturlige socialisering

3.2. It og kommunikation i almindelighed

4. Lærere og øvrige personale

4.1. Lærernes indbyrdes relationer og samarbejde med øvrige personale

4.2. Pædagogisk udvikling

4.3. Uddannelse og kurser

4.4. It og kommunikation

5. Elever og øvrige personale

5.1. Eleverne som aktiv i det lærende fællesskab

5.2. Elevernes sociale liv

6. Fysiske rum og materiel kultur i det lærende fællesskab

7. Campus Kujalleq: Det lærende fællesskab og omverden

1. Indledning

Pædagogik er et bredt begreb, som refererer til læring, herunder teorier og værdier knyttet til denne. Bogstaveligt talt betegner vision noget, man 'ser for sig'. I den pædagogiske vision for Campus Kujalleq er begreberne pædagogik og vision koblet således, at der defineres en række ideale principper knyttet til læring, som vedrører alle aspekter af uddannelsesinstitutionens aktiviteter, og samtidig tegnes et billede, der fungerer som pejlemærke for indfrielsen af det pædagogiske grundlag. Visionen er med andre ord et billede af en ønskværdig udvikling, en udvikling som personer knyttet til Campus Kujalleq skal have sig 'for øje' i daglig praksis. De behandlede emner nedenfor er, ifølge den beskrevne forståelse af en vision, forholdsvis overordnede. Med henblik på at få fuldt udbytte, skal den pædagogiske vision for Campus Kujalleq sammenholdes med nyhedsbreve og uddannelsesinstitutionens på givet tidspunkt aktuelle strategi.

2. Det lærende individ

Campus Kujalleqs pædagogiske vision bygger på det grundprincip, at individet er i fortløbende læreproces og ejer naturlig lyst til meningsfuld udfoldelse og udvikling. Tænkning, følelse og fantasi er sideordnede størrelser¹. Det gælder grundlæggende om at forstå og anerkende individet i dets helhed, det vil sige betragte det enkelte menneske som en enhed af tavs (kropslig) og eksplicit (intellektuel) viden. Visionen har for øje at møde ethvert menneske i dets såvel individuelle som kulturelle særegenhed² og baggrund heraf understøtte og stimulere læring, der kan lede til nye kvalifikationer, kompetencer og ekspertiser.

En central værdi i den pædagogiske vision lyder, at ethvert individ er i besiddelse af de grundlæggende egenskaber og evner til myndigt og ansvarligt at kunne forvalte eget liv på såvel

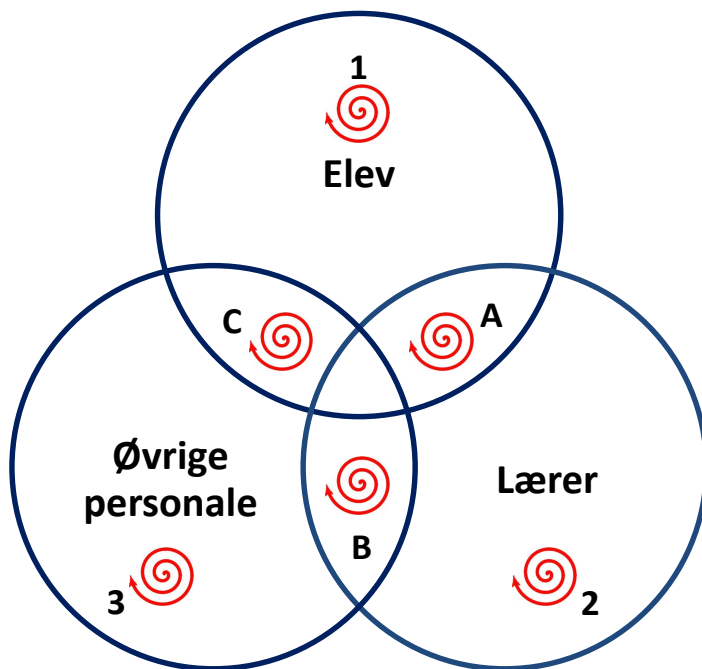
¹ Søren Kierkegaard: *Afsluttende Uvidenskabelig Efterskrift til Philosophiske Smuler*, Samlede værker, 3. udgave, bd. 10, 48-49.

² Inspireret af Søren Kierkegaard: *Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed. En ligefrem Meddelelse, Rapport til Historien*.

Campus Kujalleq som i et omgivende demokratiske samfund. Personalet på Campus Kujalleq skal i en kritisk dannelsesstradition tilskynde elevernes udvikling i retning af denne værdi.

Eleven er Campus Kujalleqs centrale aktør og ansues som udgangs- og omdrejningspunkt for al læring genereret på stedet. I overensstemmelse med grundprincippet er indfaldsvinklen til eleven positiv og konstruktiv, hvilket betyder, at elevens potentialer er udgangspunkt for det videre pædagogisk/didaktiske virke. Eleverne skal mødes i en positiv ånd, hvor der primært er fokus på deres styrker, og med hensyn til elevernes svagheder skal arbejdet foregå i et trygt læringsmiljø.

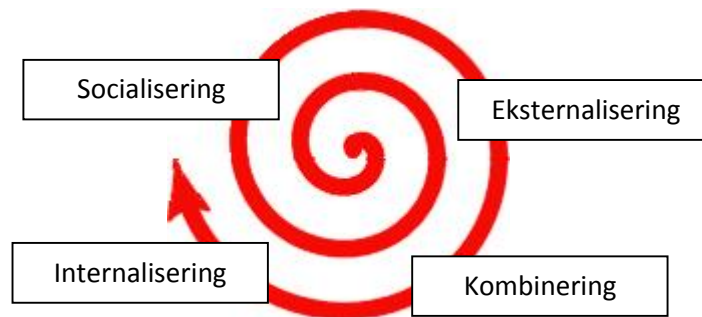
En forudsætning for realisering af visionen er en høj grad af selvledelse. Dette forudsætter blandt andet, at det lærende individ har medindflydelse på, og ansvar for, udvikling af egne arbejds- og læringsområder, en udvikling der finder sted inden for tydeligt definerede rammer.

Figur 1. Campus Kujalleq: Det lærende fællesskab.

Respekten for individuel særegenhed medfører stor forskellighed, som igen udgør en kompleks mangfoldighed af viden- og erfaringsområder. Visionen har sigte på at tilvejebringe tid og rum og formulere rammer, så områderne kreativt befrugter hinanden, og Campus Kujalleq som helhed bliver et dynamisk lærende fællesskab. Med andre ord er der fokus på at skabe studie- og arbejdsmiljøer, hvor forskelle betragtes som muligheder for såvel individuel berigelse som fælles læring.

Figur 1 viser Campus Kujalleq som en helhed, der består af tre grupper: Elev, lærer og øvrige personale³. Figuren illustrerer i form af spiraler seks tilgrundliggende læringsrelationer i Campus Kujalleq. Spiral 1, 2 og 3 viser relationer inden for hver af de tre grupper, mens spiral A, B og C viser relationerne mellem grupperne.

Figur 2. Spiral-modellen⁴

Figur 2 viser en læringsspiral i nærbillede. De fire bokse repræsenterer forskellige former for læring, hvor mødet mellem tavs og eksplicit viden fortsat genererer ny viden i uafsluttet proces. Det er visionen, at alle læreprocesser på Campus Kujalleq i al væsentlighed kan forstås på baggrund af denne model.

³ Øvrige personale dækker over en række forskellige arbejdsfunktioner: Ledelse, herunder pædagogisk ledelse, administrativt ansatte, kontorpersonale, TAP mm.

⁴ Figur 2 stammer fra Nonaka, Ikujiro og Takeuchi, Hirotaka: *The Knowledge-Creating Company*, p. 62 ff, 2001. Se også Nonaka, Ikujiro og Teece, David (ed.): *Managing Industrial Knowledge. Creation, Transfer and Utilization*, p. 13-43, 2001.

3. Elever og lærere

Campus Kujalleqs pædagogiske vision har for øje, at eleverne når højst mulige faglighed og sættes i udvikling mod at blive myndige, selvstændigt og kritisk tænkende individer.

Lærergerningen har til formål at understøtte og stimulere både den faglige udvikling og den demokratiske dannelsesproces.

Det er visionen, at alle lærere, uanset anciennitet og aktuel kunnen, af iboende lyst efterstræber stadig flere, og stadig mere nuancerede, kompetencer og løbende opbygger intuitive ekspertiser i deres daglige virke som undervisere. Intuitiv ekspertise er ubevidst men gennemtrængende helhedsforståelse af en given, konkret undervisningssituation og adækvat handling i forhold til denne⁵.

Visionen har som antagelse, at mødet med eleven i dennes individuelle og kulturelle særegenhed indbefatter elevaktiverende didaktik og pædagogik. Den enkelte lærer skal definere metoder på baggrund af individuelle præferencer og styrker og såvel opfordres som opmuntres til at ekspliciterer sine særlige færdigheder i relevante fora (se 'Pædagogisk udvikling' nedenfor).

Eleverne skal stimuleres til at betragte deres uddannelse som en helhed, det vil sige se den naturlige sammenhæng mellem de enkelte fag og relevansen i flerfagligt arbejde, hertil uddannelsens relevans for samfundet som helhed.

- *Socialisering* er synonym med tavs viden, som dækker over en lang række videnformer, der kommer til udtryk i kropssprog og indarbejdet praksis, og er svær at ekspliciterer. En forudsætning for, at læreren kan møde eleven i dennes individuelle og kulturelle særegenhed, er empati, som indbefatter et fokus på individet som emotionelt og kropsligt væsen⁶. Generelt gælder, at toneangivende kultur har stor indflydelse på

⁵ H. og S. Dreyfus: *Intuitiv ekspertise. Den bristede drøm om tænkende maskiner.*

⁶ Empati betyder ordret 'ind-følelse', hvilket er noget andet end sympati, der betyder 'med-følelse'. Sympati er i højere grad defineret som tavs viden, idet termen ikke i samme grad som med empati fordrer intellektuelt arbejde

socialiseringens former; derfor er det ifølge den pædagogiske vision vigtigt, at læreren har kendskab til denne kulturs særegenhed. Vellykket socialisering er forudsætning for, at genuin læring kan finde sted, og kommer til udtryk i elevens tillid til læreren som klasseleder⁷ og faglig autoritet.

- *Eksternalisering* er eksplicitering af tavs viden, hvor sidstnævnte finder sprogligt udtryk. Elever og lærer mødes i dialog og når til enighed om formål og mål med undervisningen, eleverne omsætter eksisterende viden til ord og begreber, og lærerens didaktiske overvejelser kommer til udtryk som refleksion over egen praksis.
- *Kombinering* dækker over eksplicit viden på et højere niveau. Eksisterende eksplicit viden nedbrydes og omformes til ny eksplicit viden. Eleven når et højere fagligt abstraktionsniveau, og lærerens refleksioner over praksis finder midlertidigt klimaks - han sammenholder egne erfaringer med andre læreres refleksioner og teoretisk viden på området.
- *Internalisering* vedrører indarbejdelse af eksplicit viden (*learning by doing*) i den konkrete undervisningspraksis. Eleverne anvender deres faglige viden på bestemte emner, og læreren har opnået en ny grad af intuitiv ekspertise, som implementeres i undervisningen. Der opstår behov for justering af klassens socialisering, og vi befinder os, hvor vi begyndte i spiralen, blot på et højere læringsniveau, både hvad angår elever og lærere.

i forholdet til det andet individ. Empati indbefatter dog også eksplicit viden, idet læreren her skal forstå eleven, herunder forholde sig reflekteret til elevens værdier og kulturelt betingede adfærd.

⁷ Læreren praktiserer ikke blot selvledelse – han er også leder for den enkelte elev og for klassen som helhed og har med henblik på socialisering til formål at skabe et tilgrundliggende tillidsforhold til eleverne. Hvad angår klasseledelse udgør lærer og elever som helhed et lærende fællesskab, der opbygges på baggrund af fælles erfaringer. Som underviser forsøger læreren inden for klassehelheden at bibringe eleverne faktuel viden og stimulere eleverne til selvstændig videntilegnelse. Eksternalisering indbefatter tavs viden i samspil med eksplicit viden, hvilket betyder, at der begynder at blive sat ord på den fælles erfaring og refleksion over denne opstår. Med andre ord artikuleres viden ved hjælp af billeder, symboler, metaforer og sprog. I forhold til klasserumskultur kan spørgsmål lyde: "Hvad er det vi gør i klassen, siden vi har den gældende kultur i klassen? Hvad virker, hvad ikke?". Der kan i fællesskab defineres retningslinjer eller regler for klassekulturen, og der kan løbende ske formativ evaluering, som indbefatter såvel lærer som elev.

3.1. Elevernes naturlige socialisering

- Eleverne gennemlever naturlig socialisering, hvori den pædagogisk kvalificerede socialisering i form af klasseledelse efter alt at dømmes højst har supplerende, eller en mindre korrigerende, effekt. Læreren skal med udgangspunkt i den pædagogiske visions værdigrundlag nøje overveje, i hvor vid udstrækning han enten skal eller kan bryde ind i det sociale liv, eleverne fører uden for undervisningstiden. Den naturlige socialisering er imidlertid i sig selv en læreproces, der har stor betydning for en given classes rent faglige læringsudbytte. Det er derfor vigtigt at læreren, og i det omfang det er etisk forsvarligt, også stimulerer elevernes mere uformelle samværsformer i gunstig retning. På Campus Kujalleq finder en sådan stimulering blandt andet sted på følgende områder: Introforløbet for nye klasser består af en række socialiserende tiltag, typisk uden større faglig tyngde, som læreren er med til at planlægge og lede. Introforløbet er af stor vigtighed, da det som udgangspunkt må antages, at flere af eleverne i en ny klasse ikke kender hinanden. Hertil skal der igen være fokus på naturlig socialisering, når væsentlige ændringer sker i klassestrukturen, og klassen består af nye elever.
- Studieturen, og aktiviteterne i forbindelse med den, har en særlig positiv betydning for det almindelige sociale liv hos eleverne. Læreren kan i den sammenhæng med fordel træne eleverne i at lede, planlægge og organisere, herunder skabe rammer for selvorganiserede aktiviteter. Endvidere er selve studieturen vigtig med hensyn til stimulering til videreuddannelse, idet eleverne møder grønlandske studerende i Danmark og besøger deres uddannelsesinstitutioner. Endelig har studieturen en værdifuld dannelsesfunktion, idet eleverne på denne stifter bekendtskab med en større omverden, som sætter grønlandsk kultur og samfund i relief.

3.2. It og kommunikation i almindelighed

Lærerens kommunikation med eleverne foregår både digitalt og *face to face*. Da de to kommunikationstyper har forskellige styrker, den ene kan ikke erstatte den anden, er det lærerens opgave at skabe fordelagtig balance i anvendelsen af de to typer kommunikation.

Lærerens digitale kommunikation med elever finder alene sted via Lectio i form af eksempelvis skemaer, lektier, studieplaner, meddelelser, daglige ændringer mm. Det er lærerens ansvar, at eleverne ved, hvor hans informationer på Lectio-plattformen befinder sig, og at eleverne tilligemed forstår disse informationer.

4. Lærere og øvrige personale

Med henblik på at virkeliggøre visionen om, at alle ansatte af iboende lyst efterstræber stadig mere kunnen og kundskab, skal der udvikles effektive ledelses- og kommunikationsformer, som understøtter, stimulerer og rammesætter denne lyst.

4.1. Lærernes indbyrdes relationer og samarbejde med øvrige personale

- Praksisfællesskaber⁸ skabes over tid, er bagudrettede af natur, og ledes af et ikke nærmere ekspliciteret værdi- og normsæt. Følgelig motiveres medarbejdere til gennemgribende refleksion over etableret praksis, så denne er i overensstemmelse med visionens pædagogiske principper - og i fortsat udvikling.
- Med hensyn til relationen mellem lærer og studievejledning er det visionen at sikre og udbygge kommunikation mellem studievejledere og lærere, så sidstnævnte er optimalt rustede til at støtte og hjælpe elevens eller klassens særlige behov og ønsker.

4.2. Pædagogisk udvikling

- Campus Kujalleq er et lærende fællesskab, hvorfor der opmuntres til dannelse af innovativt orienterede praksisfællesskaber. Disse drives af individuel lyst, har fremadrettet fokus på kreativ udvikling inden for afgrænsede områder og er kendetegnet ved en høj grad af selvledelse. Det er en del af visionen at skabe mulighed for, at praksisfællesskaber på baggrund af visionens grundprincip om det lærende individ udvikler kvalitative optikker og metoder inden for det humanistiske område, så

⁸ Etienne Wenger: *Communities of Practice. Learning, Meaning, and Identity*, Cambridge University Press 1998.

der opstår balance, og på sigt samspil, mellem disse og eksisterende overvejende kvantitativt forankrede procedurer⁹.

- Campus Kujalleq vil bidrage med løsninger til opgaven at explicitere læreres individuelt forankrede praksiskompetencer og intuitive ekspertiser og i forlængelse heraf videndele disse. Løsningen af denne opgave forudsætter et nært samarbejde mellem lærere og pædagogisk ledelse. Pædagogisk ledelse opsamler og kombinerer lærernes bidrag, så disse fremstår som alment tilgængelig, explicit viden for personalet som helhed.
- Det er en pædagogisk vision at oprette faggrupper, der styrker lærernes faglighed blandt andet ved hjælp af sparring og relevant inddragelse af fagkonsulenter. Generering af viden på tværs af fagene er af stor vigtighed, hvorfor overordnede retningslinjer for faggruppernes virke skal respekteres og følges. Med henblik på at styrke lærernes generalistviden, og samtidig understøtte lærernes almindelige socialisering, skal der etableres fora for videndeling og sparring på tværs af faggrupperne.

4.3. Uddannelse og kurser

Gennem uddannelse og kursusvirksomhed skal sikres generel mulighed for fortløbende opkvalificering af personalet som helhed.

- Med henblik på at fastholde nye lærere, skal disse tilbydes nylærerkurser og andre tiltag som kan medvirke til en god introduktion
- Det er visionen, at Campus Kujalleq skal have en pædagogikum-uddannelse af højeste kvalitet. Der er følgelig fokus på udbud af pædagogikumvejleder-kurser og kursusleder-kurser.
- Medarbejderstaben skal sikres opkvalificering, således at alle har de formelle kompetencer som kræves til varetagelsen af den stilling, vedkommende er ansat i. Desuden skal medarbejdere sikres løbende relevant efter- og videreuddannelse i det omfang der er ressourcer til det.

⁹ Med 'kvantitative' procedurer tænkes på metoder, der agerer på baggrund af blandt andet fraværsprocenter, karakterer og antal gennemførte uddannelser.

4.4. It og kommunikation

Det er visionen, at alle arbejder for optimal kommunikation og sikrer størst mulig klarhed i deres kommunikative bestræbelser, herunder formulerer sig utvetydigt og velbegrunder.

- Med hensyn til elektroniske kommunikationsveje skal det være tydeligt for alle, hvilken type kommunikation, der finder sted på forskellige digitale fora.
- Samtlige ansatte, og elever, på Campus Kujalleq skal sikres viden om, herunder formål med, it, samt løbende have opkvalificeret deres it-kompetencer.
- Det er visionen, at it skal være under fortsat udvikling. Personalet skal løbende holdes ajour med denne og tilbydes kurser i udnyttelse af de nyeste tiltag på det digitale område.
- Med henblik på blandt andet fastholdelse af undervisere, skal nyansatte have grundig introduktion til Campus Kujalleqs elektroniske kommunikationsveje og it-systemer i almindelighed.
- Personalets interne digitale kommunikation i form af beskeder og dokumentudveksling sker via Outlook. Digital kommunikation kan ikke erstatte *face to face*-kommunikation, og det er af generel vigtighed, at personalet oparbejder reflekteret viden om, hvilken kommunikationstype, der i en given situation med fordel kan benyttes.
- Med henblik på at styrke lærernes flerfaglige overblik, herunder gøre det muligt for den enkelte lærer at inddrage undervist materiale fra andre fag i egen undervisning, er det ifølge visionen af central betydning, at Lectio indeholder detaljerede studieplaner.

5. Elever og øvrige personale

Generelt skal personalet levnedegøre den pædagogiske visions menneskesyn i den konkrete omgang med eleven, herunder udtrykke sig let forståeligt i såvel tale som skrift.

Med hensyn til at fremme elevens iboende lyst til læring, skal studievejledningen fremstå som et indbydende sted, hvor eleven uforpligtende kan dukke op og drøfte studierelevante emner og spørgsmål.

Det er visionen, at Campus Kujalleq er en uddannelsesinstitution med mindst muligt fravær, både hvad angår fysisk fremmøde og aflevering af opgaver. I den anledning skal ske hurtig opfølgning på enhver form for fravær.

Som sidestykke til lærerens elevaktiverende pædagogik og didaktik, der har til formål at stimulere elevens lyst til at lære og dermed øge såvel fysisk tilstedeværelse som antallet af afleveringer, skal administrationen møde eleven i øjenhøjde og klart og utvetydigt formidle konsekvenserne af for stort fravær.

5.1. Eleverne som aktiv i det lærende fællesskab

- Eleverne skal opmuntres og stimuleres til at oprette elevråd, som konstruktivt bidrager til det lærende fællesskab. En vigtig forudsætning for at dette kan ske er som nævnt, at personalet møder eleven i positiv ånd og anskuer denne som et ansvarligt og myndigt individ.

5.2. Elevernes sociale liv

- Vedrørende aktiviteter knyttet til studietur, skal kontorpersonale og relevante administrative personer i samarbejde med lærerne understøtte elevernes socialisering ved blandt andet at stimulere dem til at handle selvstændigt for elevfællesskabets bedste.

6. Fysiske rum og materiel kultur i det lærende fællesskab

De materielle rum og rammer for det lærende fællesskab skal være attraktive og fremme elevernes, samt lærernes og det øvrige personales, iboende lyst til læring og meningsfuld udfoldelse.

Ifølge den pædagogiske vision er alle fællesarealer for elever og lærere potentielle læringsmiljøer. Med henblik på at udfordre indarbejdet undervisningspraksis, og i samme skabe

mulighed for pædagogisk innovation, skal arealer, som ikke traditionelt anvendes til undervisning, fremstå, så de indbyder til nye, kreative undervisningsformer.

Lærere skal have en rig variation af såvel fysiske som digitale undervisningsartefakter, der ansporer til didaktisk og pædagogisk nytænkning.

7. Campus Kujalleq: Det lærende fællesskab og omverden

Den pædagogiske vision har fokus på, at Campus Kujalleq som helhed forbliver et åbent system, der holder sig ajour med det omgivende samfunds aktuelle og fremtidige behov og i kraft af at være forbilledligt videncenter målrettet og konstruktivt interagerer med omverdenen.

Eleverne skal sikres optimalt kendskab til videreuddannelse, hvorfor gode relationer til højere læreanstalter skal styrkes og udvikles.

Campus Kujalleq har for øje at vedligeholde og styrke læreres og øvrige personales pædagogiske samarbejde, hertil det administrative samarbejde, med relevante institutioner, heriblandt grønlandske uddannelsesinstitutioner og Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling.

Campus Kujalleqs virtuelle ansigt udadtil er en hjemmeside (<http://cak.gl/>), som skal justeres i takt med uddannelsesinstitutionens udvikling.